

**ОЦІНКА СТАНУ ЕНДОТОКСИНОВОГО ГОМЕОСТАЗУ І
ГЕМОДИНАМІЧНИХ РОЗЛАДІВ ФУНКЦІЇ ПЕЧІНКИ ПІД ЧАС
ІНТЕНСИВНОЇ ХІМІОТЕРАПІЇ ХВОРИХ НА
ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ**

Чопорова О.І., Шевченко О.С.

Кафедра фтизіатрії та пульмонології

(зав. кафедрою проф. Шевченко О.С.)

Харківський національний медичний університет

Вивчення патогенетичної ролі середньомолекулярних пептидів (СМП), оксидантно-антиоксидантного дисбалансу (ОАД), а також змін внутрішньопечінкової гемодинаміки у патогенезі деструктивних форм вперше діагностованого туберкульозу легень (ВДТЛ) та розвитку гепатотоксичних реакцій під час хіміотерапії є підґрунтям для розробки нових шляхів диференційованої патогенетичної терапії поєднаної гепатопульмональної патології.

У 154 хворих на ВДТЛ досліджували вміст середньомолекулярних пептидів, дієнових кон'югатів (ДК), малонового діальдегіду (МДА) та каталази (Кат) у сироватці крові, вивчали стан внутрішньопечінкової гемодинаміки за даними реовазогепатографії.

Установлено, що суттєвим механізмом прогресування деструктивного ВДТЛ і погіршення функціональної здатності печінки є підвищення вмісту кінцевих продуктів перекисного окислення ліпідів – МДА, рівень якого мав кореляційний зв'язок з ознаками активності туберкульозу: розповсюдженістю, деструкцією легень, бактеріовиділенням, рівнем ШОЄ крові (від $r=0,25$ до $r=0,44$; $p<0,05$) вже на початок лікування і функцією печінки протягом 1 місяця (від $r=0,-0,27$ до $r=-0,23$). Рівні ДК, Кат, СМП до лікування майже не мали зв'язку з активністю туберкульозу, рівень СМП не перевищував подвійної норми. Також виявлені два типи порушень внутрішньопечінкової гемодинаміки, які відображають активність туберкульозу, пов'язані з рівнем МДА та СМП сироватки крові і негативно впливають на ефективність лікування. Гіпокінетична дистонія судин печінки (ДСП) знижує ефективність лікування туберкульозу легень майже у 2 рази ($p<0,05$). Негативний вплив гіперкінетичної ДСП на репаративну здатність паренхіми легень опосередкований зниженням синтетичної здатності гепатоцитів у стані ішемії і гіпоксії.

Отримані дані є обґрунтуванням для вдосконалення індивідуального підходу щодо корекції наслідків розладу внутрішньопечінкової гемодинаміки і патофізіологічної дії ендотоксинів та ОАД під час проведення інтенсивної хіміотерапії хворих на ВДТЛ.